

Jaarboek 1592
Poperinghe

Guido Vandermarliere

Inhoud

Stadsrekening – 1591- 1592	1591 - 1592
Het beleg van Rouen Rovers in de Sint Sixbossen 2 januari 1592 – De straffe honden van Lebbe 7 januari 1592 – De dis van Sint Jan geeft een lening aan Andries de Nuwelaere 13 januari 1592 – De dismeesters van Sint Bertens 13 januari 1592 – Wezengeld 7 februari 1592 – Hommelhof aan de Sint Jans Kruisweg 19 februari 1592 – Een ossecalf 16 maart 1592 – Roome op de Overdam 24 maart 1592 – Een witruggede koe 27 maart 1592 – Grond in Watou 2 mei 1592 - De vroedvrouw 30 mei 1592 – Een bruunbaeyde merrie metter cachtele 13 juni 1592 – Christiaen Doom koopt hop 18 juni 1592 – Sint Sebastiaensgilde 30 juni 1592 – Verbod op het houwen van de Clittermersch 6 juli 1592 – Het fort van Steenwijk wordt ingenomen 31 juli 1592 – Koop van hop 31 augustus 1592 – Schulden bij de abt 4 september 1592 – Schulden aan Fransois Lebbe 14 september 1592 – De Korte Ghervelgatstraat 23 oktober 1592 – Een veestapel als borg 26 oktober 1592 – Ghelein de Coninck koopt een hofstede 9 november 1592 – De Hert – Leverstraat 23 november 1592 – 't Kelderken 2 december 1592 – De kleine moulage Dood van de hertog van Parma	1592
Gasthuisrekening 1592	
Stadsrekening 1592 – 1593	1592 – 1593

Jaar 1592

Het beleg van Rouen -

Op internationaal vlak begint het jaar 1592 met het beleg van Rouen, de hoofstad van Normandië dat in december 1591 startte en tot in mei 1592 duurde. De stad in handen van de Spanjaarden werd door de Franse koning Henry IV, samen met de Engelse en Nederlandse troepen, belegerd. De stad verdedigde zich tot de aankomst van bijkomende Spaanse troepen en bleef in hun handen.

Rovers in de Sint Sixbossen - Pauwel Heindericx

Men vindt niet, dat d'Oostendenaers in 1592, in Veurnambacht geweldigerhandt gevallen hebben ofte poochden om diergelicx te doen. Men weet alleenelicx datter somtijden partuyetjes van twee ofte drie personen dievelinge in 't lant gencommen zijn, om ergens yemant gevangen te nemen, ende rantsoen af te persen, waer naer sy in **de bosschen van St. Six** trocken.

Veel andere roovers ende moordenaers hielden hun onder de name van oostendenaers in de voorseyde bosschen; ende dese haelden oock van tijdt tot tijdt eenige inwoonders der Casselrie uut hunne bedden, ofte indien sy er ergens eenige vingen, die leydden sy naer hunlieder schuytplaetsen mede, ende pijndichden de selve aldaer tot hunne eyschen voldoen wierden.

Poincten die Jacques Folcque, & de huusvrouwe van François Lebbe, ticht aen de referent in deelynghe van eede.

Alvooren dat de voornoemde **Jacques** commende thaerlieden huuse aldaer ghezonden zynde omme daffairen vande sterfhuuse van wylen saligher memorie **Jacob Beke**, zynen grootvadere, zo ten zleven pachtgoede, **twee fiele ende zeer straffe honden** zynde, zo heift Jacques voornoemd gheseyt tot de voornoemde huusvrouwe vande voornoemde Lebbe, deze naervolghende ofte dierghelicke woorden in substantie; zeggende:

Vrouwe ghy hebt daer zeere quaede honden, ten waere gheweist de vrouwe die met my hier quam (welcke vrouwe was de

huusvrouwe van Willem Verschote) uwe honden zouden my ghequetst hebben – ende daer omme wilt met my gaen tot dat ic uten hove ben

op dat de honden my niet en byten –

daerop antwoorde de zelve vrouwe – ick zal met u gaen ende Jacques voornoemd willende den stock met hem nemen om de zelve honden van hem te keeren, de voorseide vrouwe heift tot de zelve Jacques ghesproken :

Laet daer den stock – de honden en zullen u niet misdoen, als ick met u gae; gaet stoutelick - ende op haer woort es den zelve Jacques ten huuze vuyt ghegaen ende de zelve vrouwe met hem

ende gheen vier schreden in den hove **ghetorden** zynde,

heift eene vande zelve honden, zonder bassen ofte eenich gherucht te maken,

den zelve Jacques toegeschoten ende hem ghebeten in zyn achterbeen

ende tot breeder verificatie van de voorgaende faicte,

zo refereert hy Jacques voornoemd, als vooren de zelve vrouwe ofte zy zelve,

hem niet en heeft helpen zyn ghequetste been verbynden,

daerop legghende van **de haere vanden zelve hondt** die hem ghebeten hadde

ende oock ofte tzelve niet also en es gheschiet zonder dat hy Jacques de voorseide honden

met tissen ofte uproyen eenighe oorzake ghegheven heift,

nemaer paiselick zynen wech duergaende

Ommegheleyt den ijde der 1592

Jan van Noeufville, Gabriel van Thune ende Dieryck Liebaerd als bedeeders vande aelmoesen inden **disch an Sint Jans** deser stede -

hebben gecocht jegens **Andries de Nuwelaee ende Bertyne** zyn wyff –

een erfvelicke losrente van xiiij pond x schele parisis tsjaers - den penninck xvj –

ende dat voor de somme van xvij pond grooten vlaemsch –
 die hemlieden de vercoopers kenden vernoucht –
 wannaff tijste jaer vallen zal den jste octobris naestcomende 1592 –
 ende also voorts totter lossinghe teenen payment met zulcken gelde als waermede men
 sconincs domaynen alsdan betaelen zal –
 daerinne verbincende vier lynnē elstlandt genaemt **de jonge boomgaerd** inden Oosthoek te
 hofstede daer zy vercoopers als nu woonen –
 streckende zuud ende noord - bezuuden op de Brugghewech - tnoorehnde op **de Torredreve**
 - de westzyde - de weeze van Jan de Nuwelaere - doostzyde **den ouden boogaerd**
 Item de helft van drie gemeten een vierendeel hofstede gemeene met de voornoemde weeze -
 erfve ende catheil palend an den voorseide jongen boomgaerd - twesthende de voorseide
 hofstede, daer de vercoopers woonen –
 de voorseide twee partijen van goude - zuuver onbelast – dat belovende te garanderen –
 voorts met zulcke inninghe ende executie als van landspacht - naer de coustume deser stede
 Actum den vijde january 1592 - perent Francois de Vos - Franchois Diedeman - Jan Fobert -
 vervanghende Alaerd de Roode ende Willem Rouvroye - schepenen
 dacte es beleyt by de vercoopers

Jan de Nuwelaere, Alaerd de Roode, Willem Rouvroye, Franchois Diedeman, Jan Fobert, Francois de Vos, perent
 de jonge boomgaerd, den ouden boogaerd, den 1sten octobris naestcomende 1592
 Item de helft van drie gemeten een vierendeel hofstede gemeene met de voornoemde weeze -
 erfve ende catheil palend an den voorseide jongen boomgaerd - twesthende de voorseide
 hofstede, daer de vercoopers woonen -
 de voorseide twee partijen van goude - zuuver onbelast - dat belovende te garanderen -
 voorts met zulcke inninghe ende executie als van landspacht - naer de coustume deser stede
 Actum den vijde january 1592 - perent Francois de Vos - Franchois Diedeman - Jan Fobert -
 vervanghende Alaerd de Roode ende Willem Rouvroye - schepenen
 dacte es beleyt by de vercoopers

13 januari 1592 – De dismeesters van Sint Bertens – Renten SAP 395

Pieter van de Coutere, Willem Devos ende Jan de Schottere

als dischmeesters van Sint Bertens,
 hebben gecocht ten proffyte vande gemeenen aermen jeghens **Cornelis Pieren ende Marie**
 zijne huusvrouwe –
 een erfvelicke losrente van xij pond xj schele tsjaers de penninck zesthiene –
 voor de somme van xvj groten vlaemsch
 wannaf tjste jaer vallen zal den xix wedemaend eerstcommende te wetene 1592
 ende alsoo voorts totter lossynghe met zulcken gelde
 ende daerinne verbindende tvierde van een behuude hofstede, erfve ende cathelen –
 groot van lande xij gemeten ofte daerontrent inden **Eeckhouck** – gemeene met **Franchois**
Keerne ende Jooris de Buckere – causa uxorum –
 van oosten jeghens de steenwech – van westen de hoirs van Gheleyn Merten – tzuden langhs
 de dreve ende tnoordhende de hofstede vande voornoemde De Schottere – zuuver goed ende
 onbelast
 Item vier lynnen lands inden Edewaerthouck gemeene in viij lynnen met den voornoemde
 Buckere – ter cause alsboven –
 streckende zuud ende noord – twesthende de voornoemde Buckere – de tnoordhende de

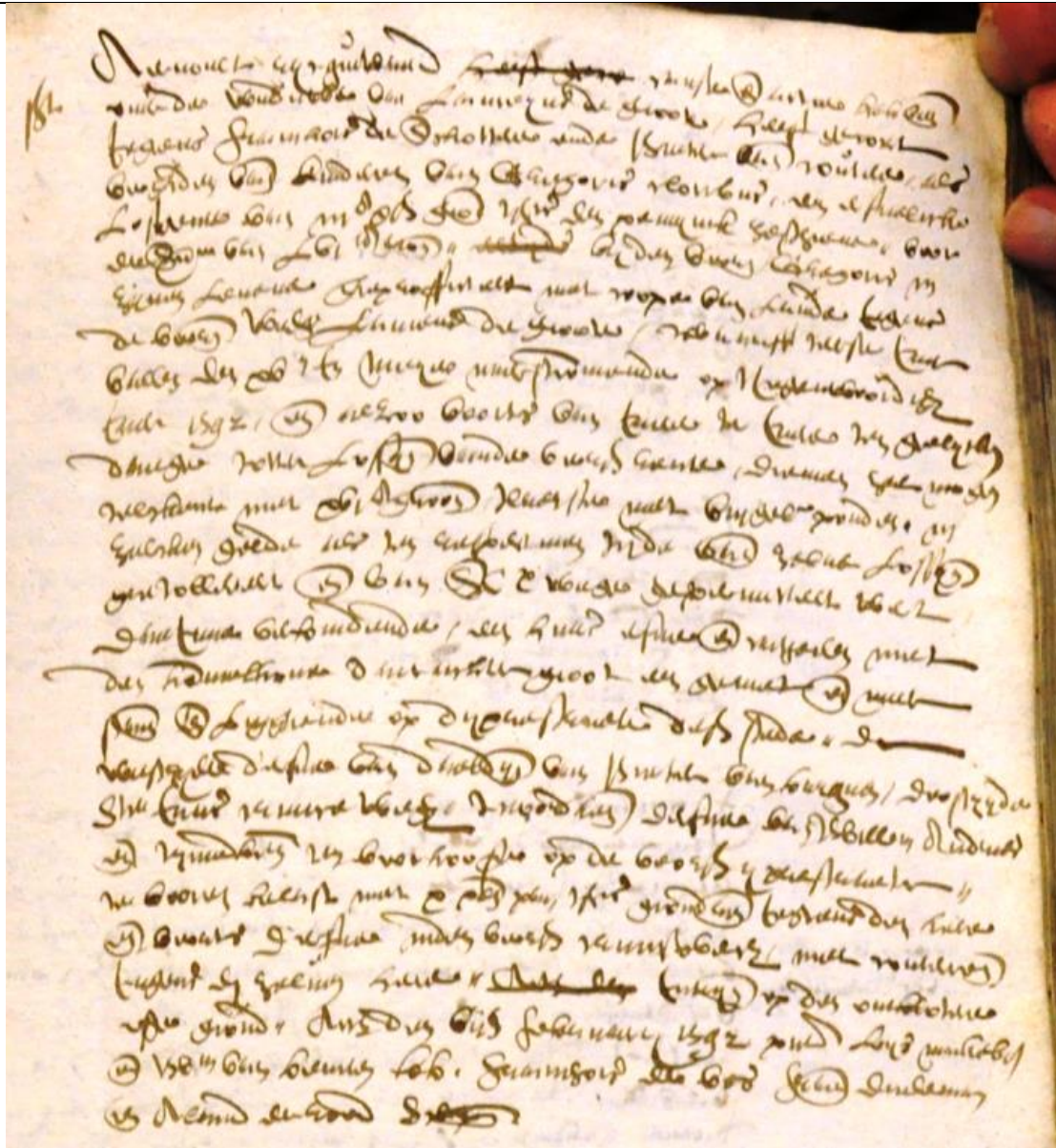
Bruggestraete ende de zuudzyde ... beke – van
 gelycke onbelast
 Inninghe naer coustume
 Actum den xijste january 1592
 Present Makeblyde ende Beveren, burghmeesers, Frans Diedeman, Bartholomeus Liebaerd
 ende jan Fobert schepenen
 Betaelt by de vercoopers

13 januari 1592 – Wezengeld – SAP 245

Den xijste january 1592 - extraordinaire
Cornelis de Schottere ende Christyne zijne huusvrouwe kennen duechdelick schuldigh te
 zijne **Guillaume Floor** huerlieden zone,
 de somme van liiij ponden parisis sjaers van weezenpenninghen den voornoemde Floor
 toesaende by successie van zijnen vadere, **Jacob Floor**,
 van gheleenden ghelde, wettelicke ende onvergolden schuldt,
 te betaelen ter beliefe vande voornoemde crediteur,
 welcken volghende ende ter acceptatie vande zelven crediteur,

zijnde de voornoemde debiteurs – thaerlieden ghedooghzaamheyd –
ghecondempneert inde betaelynghe van de voorseide schuld, ter beliefe als boven by
Franchois Diedeman ende jan vande Clyte, schepenen deser stede van Poperinghe

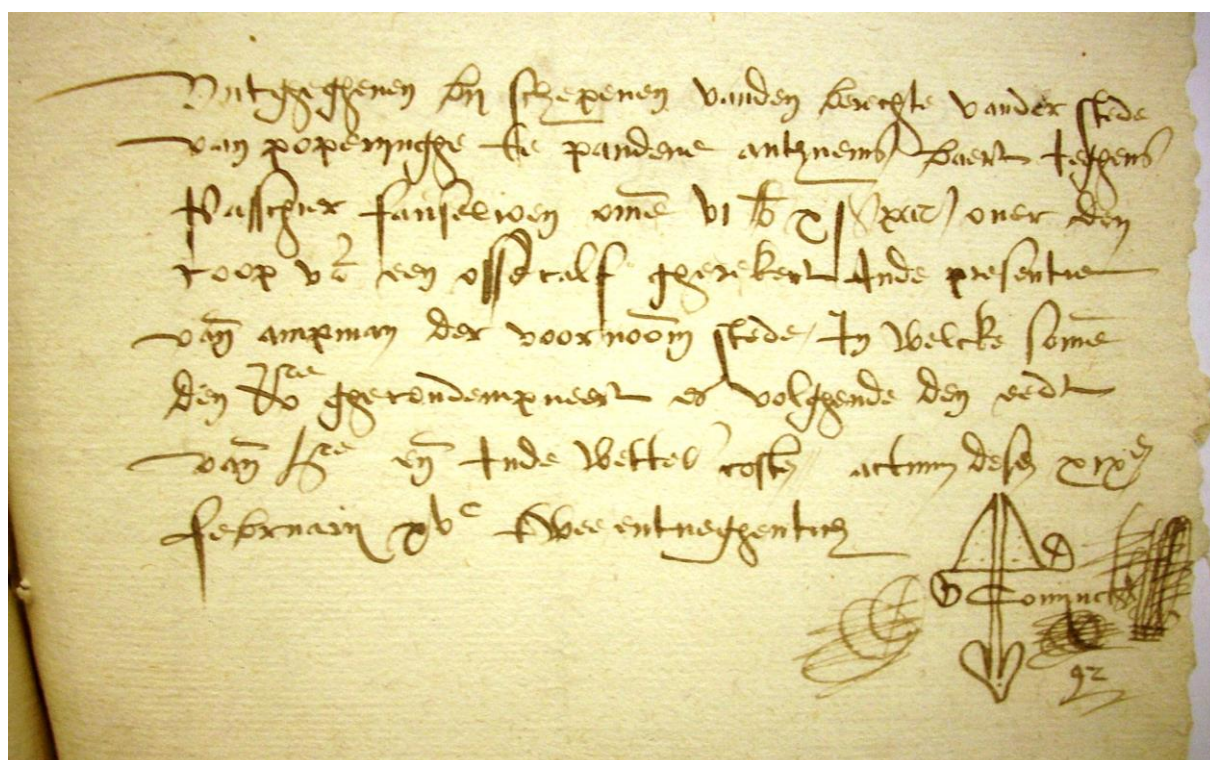
7 februari 1592 – Hommelhof aan de Sint Jans Kruisweg - SAP 395 - Renten

Aernout Ryckquewaerd cause ende actie hebbende over de weduwe van **Laureyns de Groote** - heeft gecocht
jeghens **Franchois de Schottere** ende **Pieter van Coutere** als voochden van de kinderen van **Gregorius Cloribus** -
een erfvelicke losrente van iij pond x schele grooten tsjaers - den pennynck zesthiene -
voor de somme van lvj pond grooten byden voornoemde Gregorius in zynen levne
gheproffiteert met coope van lande jegens de voornoemde weduwe Laurens de Groote -
wanaff teerste jaer vallen zal den xv in meye naerstcomemnde opt jegenwoordigh jaer 1592 -
ende alzoo voorts van jaere te jaere ten ghelycken daeghe -
totter lossinghe vande voorseide rente –
die men zal moghen betaelen telckent met xvj pond grooten –

tlaetse met viij gelycke ponden in zulcken gelde als ten respectiven tyde van de zelve lossinghe ghetollereert ende van sconincs wege gepermitteert wert -
 daerinne verbindende een huus, erfve ende catheilen met den hommelhove daerachter groot een gemet ende staende ende ligghende op dYperstraete deser stede -
 de westzyde derfve van daeldinghen van Pieter van Burgues - **doostzyde Sint Jans Cruuxwegh** - tnoordhende derve van Willem Andries endeTynneken ten voorhoofde op de voorseide Yperstraete -
 te vooren belast met x schele parisis tsjaers grondrente jeghens den heere ende voorts derfve inden voorseide Cruuswech -
 met couterrente jeghens de zelve heere -
 inninghe op de ontblotere deser grond -
 Actum den vij februari 1592 -
 present Loys makeblyde ende Willem van Beveren - burghemeesters - Fransois de Vos - Frans Diedeman ende Alaerd de Roode schepen

19 februari 1592 – Een ossecalf - SAP 295

Vutghegheven by schepenen vanden berechte vanden stede van Poperynghe
 te pandene **Anthuenis Baert** jeghens **Passchier Janselioen**
 omme vij pond xj schele parisis
 over den coop van **een ossecalf**
 gherekent inde presentie vande ampman der voornoemde stede
 in welcke somme den verweerder ghecondempneert es
 volghens den eede vande heescher ende inde wettelicke costsen
 Actum desen xix ste february xvc tweeentneghentich
Gheleyn de Coninck

16 maart 1592 – Roome op de Overdam - Halmen 366

Gillis de Roode heift ghecocht jeghens

Gheleyn de Conynck als procureur ende machtich over **Jan van Loovelde ende Janneken** Baers zyne huusvrouwe blyckende by procuratie speciale ende irrovocable ghepasseert binnen de stede van Sint Omaers voor conyncklicke notarissen in date vanden viijde van november int jaere xvc ende eenen tachthentich *getekend* J. Terpart en A. Daenens te wetene tijj-de van een huuse, erfve ende catheylen stande opde Overdam, metgaders ghelycke iiijde vande stallen ende meuren der vooroemde hofstde ghenaeft

Roome –

streckende vander voornoemde straete achterwaert tot inde beke -

de zuutzyde derfve van wylen **Gheleyn Serjanssone** –

de noortzyde derfve van **Anthonis Catoore** –

ghemeene met de cooper ende **Michiel Serloots ende Jooris van Loovelde** –

ghelast met zyn advenant inde Overdamsche schult den heere tsjaers devercooper van

tvoornoemde iiijde wel ten alste van de cooper tot den daeghe van de halm –

ende dat omme de somme vna neghen ponden grooten vlaemsch tvoorschreven – ghereet ghelt – met den halm

X schele parisis te godspennynck

XI schele te lyfcoope

Alles ten alste van de blyvere

Ghehalmpt over erfve de xvjde maerte 1592

27 maart 1592 – Grond in Watou - SAP 395 - Renten

Maillard de Ruddere kende wettelick schuldigh tzyne te erven **Christiaen Denys** in drie gemeten ende drie vierendeel lands ligghende onder de prochie van Watou in drie partijen onder mersch ende zaeyland ende gresserie met de groene catehielen daerop staende – gheldende den voornoemde Christiaen daerinne te erven met verclaers van lysten, canten ende abouten tallen tyden alst hem believen zal

hem van nu dies ontmakende ende bekennende den voornoemde Christiaen als heere ende daerop Laureyns Pilgrem aeldynck van Adriaene - de weduwe van Pieter Makeblyde -

verbind inden handen van Pieter Everaerd als curateur ten sterfhuuse van voornoemde Pieter Makeblyde ende zyne voorseide weduwe-

zulck part ende deel als hy comparant geprofiteert heeft vande voornoemde Adriaene zyne moeye in erfve ende datehielen ter verzeckerthede ende bewarenesse van zulcke vutschulden ende commeren als thaeren sterfhuuse naermaels zoude moghen bevonden weesen - ten bedeele vande goedynghen

aldaer nu bekent hebbende geweist - omme executie -

Actum den xxvij marty 1592 - present Franchois de Vos vervanghende Diedeman schepenen

24 maart 1592 – Een witruggede koe – SAP 395 Renten

Franchois Hallynck kent wettelick schuldigh tzyne

Jaquemyne de weduwe van Kaerle de Roode

de somme van ix pond x schele grooten boven gelycke iij pond x schele grooten overgesteld te betaelen **Diryck Liebaerd**,

de voorseide ix pond x schele te betaelen by twee payementen

Danaff ij pond x schele binnen viij daeghen ende de reste vij pond grooten te baemesse eerstcommende

alle te haerlieden requeste –

daerinne verbindende de zelve merrie metgaders twee koeyen – deen zwaert grys met witte plecken ende dander rood witrugghe met een wit hooft – daertoe een calff ij jaer oudt

gheburt vortungdela

zwaert witruggede metgaders zyn persoon ende goede – present ende toecommende over recht
Actum den xxiiijste marty 1592
Present Diedeman ende Alaerd de Roode, schepenen
Ende breder onder de verbanden vande contracte ende obligatie onder de signature vande voornoemde debiteur

2 mei 1592 - De vroedvrouw -
Saeterdaeghs den ijde in meye 1592

Janneken Luyseunes, weduwe van Jacob Rycx, es ontfanghen voor vroedevrauwe by provisie ende revocatie, ende op den ghecostumeerden eedt daertoe by haer gedaen den 2 meye **1592**.

SAP 245 – Register der vonnissen

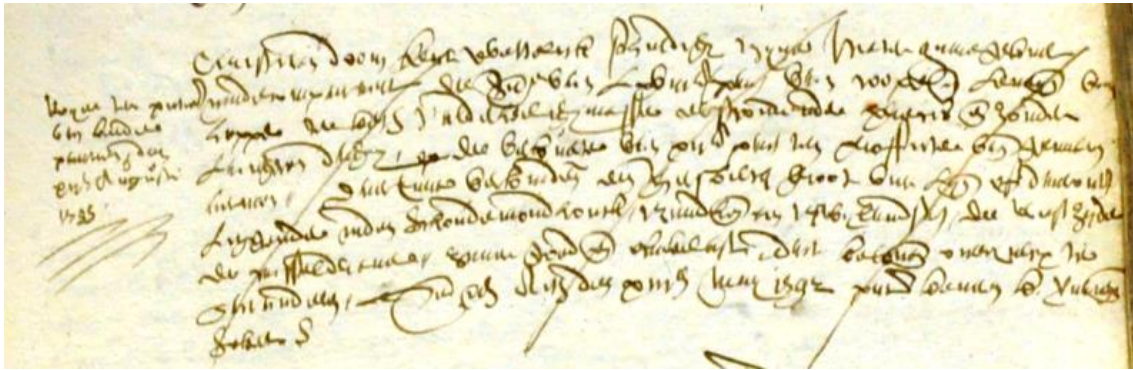
30 mei 1592 – Een bruunbaeyde merrie metter cachtele – SAP 398 – Renten

*Jehan Coual kent wettelick schuldich tzyne Pieter de Schottere accepterende de somme van hondert veertigh ponden parsiis van landspacht ende geleenden ghelde - te betaelen naer sinxse eerstecommende enmmers tladerheilighe naervolghende - daerinne verbindende een bruunbaeyde merrie metten cachtele diese draeght - een brune verse - wit geplact - van gelycke met den calfve ende een bruun stier ende generalick alle zyn vruchten op talnd groeyende omme execsuie
Actum den xxx may 1592 - preent Diedeman vervanghende Roode - schepene*

Jehan Coual kent wettelick schuldich tzyne **Pieter de Schottere** accepterende de somme van hondert veertigh ponden parsiis van landspacht ende geleenden ghelde - te betaelen naer sinxse eerstecommende enmmers tladerheilighe naervolghende - daerinne verbindende een bruunbaeyde merrie metten cachtele diese draeght - een brune verse - wit geplact - van gelycke met den calfve ende een bruun stier ende generalick alle zyn vruchten op talnd groeyende omme execsuie

Actum den xxx may 1592 - preent Diedeman vervanghende Roode - schepene

13 juni 1592 – Christiaen Doom koopt hop - SAP 395 - Renten

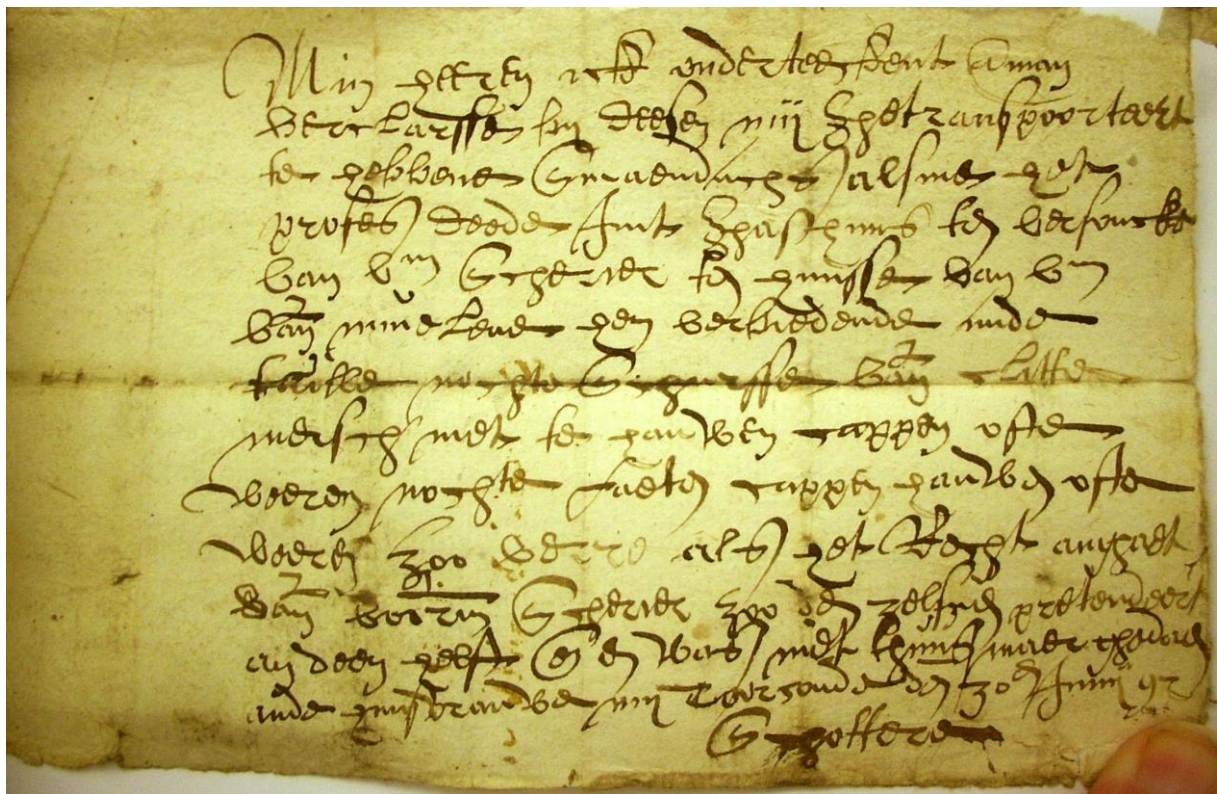

Christiaen Doom kent wettelick schudich tzyne **Pieter Quaghebuer** medecomparant -
 de somme van lxxvij pond parisis van coope ende leverynghe van hoppe –
 te betaelen dallerheylighmesse eerstcommende precis ende zonder langheren dagh op de
 verbeurte van xij pond parisis ten proffite vande gemeenen aermen -
 daerinne verbindende een ghersbilcq groot vier lynnen ofte daerontrent ligghende inden
 Schoudemonthouck -
 tzuudhende an tzwylanstraete - de westzyude de casseldreve - zuuver goed ende onbelast dat
 belovende overzulcx te garanderen - omme executie -
 Actum den xiiij juny 1592 –
 Present Beveren burghmeester vervanghende Fobert - schepen

18 juni 1592 – Sint Sebastiaensgilde – Rentens SAP 395

Anthonius Winnebrood kend wettelick schuldigh tzyne
Lambert Bocquet de somme van xxxv pond grooten over de volle betaelynghe vanden coop
 ende erfvenesse van een huus,,erfve ende catheilen staende ende ligghende metten voorhoofde
 op de **Nyeuwe Marct** deser stede ende streckende achterwaerts
 tot d' erfve van Sint-Sebastiaensgilde -
 de zuudzyde thuus van Pieter Everaerd ende de noordzyde thuus van Jacob Bastyn en d' erfve
 van Jacob vande Walle – te betaelen by twee paymenten, te wetene deen helft den xvijste in
 maerte xvc drie en tneghentich ende dander helft den xvc ste in maerte viernentneghentigh –
 daerinne verbindende tselve ghecocht huus, erfve ende catheilen – over rechte
 Actum den xvijste in wde wedewmaend 1592
 Present Franchois Diedeman vervanghende Alaerd De Roode, schepen

30 juni 1592 – Verbod op het houwten van de Clittemersch – SAP 295 – Register van de
 oppositien

Min heeren, ick onderteeckent amman,
 verclaersse by deesen my ghetransporteert te hebbene smaensdachs
 als men het profes deede int tghasthuus
 ten verzoucke van **Willem Scherrier** ten huuse van **Willem vande Muelene**,
 hem verbiedende ande taille nochte schurssen vande **Clitemersch** niet te hauwen, cappen
 ofte weeren,
 nochte te laeten cappen, hauwen ofte weeren,
 zoo verre als het recht angaet vande voornoemde Scherrier,
 zoo den zelfven pretendeert an deen helft ende en was niet thuus maer ghedaen ande
 huusvrauwe
 My toriconde den 30ste juny 92 – De Schottere

6 juli 1592 – Het fort van Steenwijk wordt ingenomen door Maurits van Nassau.

31 juli 1592 – Koop van hop – Renten SAP 395

Maillaerd de Ruddere kend schuldigh tzyne

Alaerd de Roode de somme van xxiiij pond xvj schele x deniers grooten

van coope ende leveringhe van hoppe – te betalen te baemesse eerstcomemnde emmers xiiij daghen daernaer onbegrepen –

daerinne verbindende zes gemeten hofstede, erfve ende catheile – groene ende drooghe –

op de **Meessenstraete**- daer **Sebastaen Noret** nu ten tyden in pachte houdt –

streckende vande voorseide Meessenstraet tot de Reninghelststraete – zuuver goed ende onbelast – behoudens grondrente ende kerckerente - dat belovende overzulcx te garanderen over recht

Actum den xxxj ste juli 1592

Present Willem van Beveren, burghmeester ende Franchois Diedeman, schepene

31 augustus 1592 – Schulden bij de abt – Renten SAP 395

Thevelt Herman verbind in de handen van

meester Jan Beyens als ontfangher van mijn eerweerde heere den abt van Sinte Bertens een koe en een veerse, beede bruun van haere,

daertoe zijn vruchten ende hoppe

ende andere catheilen tzyner huuse ende hove wesende,

daertoe alle zyn goed, present ende toecommende,

in de zekerdhede van v pond parisis tsajers landspacht verachttert twee jaeren,

laetste vallende te Baemesse eerstcommende ende voorts ter baemesse van de toecommende
jaer van zynen partie – over recht
actum den laetsten augusti 1592
present Makeblyde, vervanghende Franchois Devos

4 september 1592 – Schulden aan Fransois Lebbe - SAP 395 - Renten

Marie de weduwe van Gillis Luuphoudt ende Claeys haeren zoone
kennen wettelick schuldigh tzyne **Francois Lebbe** -
medecomparant ende de kennesse accepterende -de somme van lxxv pond parisis over
gelycke penninghen by hem betaeelt voor de voornoemde weduwe comparante an Jan
Magerman de jonghe -
by condempnatie van coope ende leveringhe van kuen ende van cosen ende executie cause
van dien ghedooght in een partie metgaders xl gelycke ponden parisis van landspacht ende
anders in tweede partie –
te betaelen djster partie te kersmesse emmers te lichtmesse eerstcommende daernaer
onbegrepen -
ende de ijde partie tallen tyden alst den voornoemden medcomparant believen zal –
daerinne verbindende twee melckoeyen - deen rood ende dandere bruunblaerde beede
cortsterte - twee calven deen oudt ij jaeren oick brune blaerde -
ende tandere van dese jaere - brune van haere -
metghaders hemlieden vruchten ende alle catheilen - present ende toecommende -
hemlieden toebehoorende - geene gezondert - omme executie -
Actum den iiij in septembris 1592 - present Franchois Diedeman vervanghende Jan Fobert
schepen

14 september 1592 – De Korte Ghervelgatstraat - Halmen SAP 366

Pieter van Beveren heift ghecocht

jeghens **Jacques van Reninghe** als procureur over **Clays Alaert ende Jacquemyne**

Stramelyncx zyne huusvrouwe blyckende by twee distyncte procuratien speciale ende irrovocable ghepasseert deene voor burghmeesters ende schepenen der stede van Poperinghe in date der 1ste september 1592 onderteeckent J. Mazeman

ende dander voor baillius ende schepenen vander prochie ende heerlichede van Moerbeke in date vande vijde augusty 1592 – onderteeckent Inghelaere te wetene tvierde deel van eenen behuude hofstede, metgaeders tvierde deel van de brauwerie, schuere ende stallen ende alle andere edificien ende ghelycke vierde in alle opgaende ende draeghende catelen – metgaders tvierde vande erfve ende hofstede die de voornoemde coopers nu woonachtich es – ten vuytcommen vande **Corten Ghervelgate**, groot int gheheele zeven lynen ofte daer ontrent emmers de plecke zo die gheleghen es

de vier houcken ende de middelwaert streckende oost ende west – twesthende upt **leen van Cornelis Pieren** – t'oosthende opde voornoemde **Corte Ghervelgatstraet** – de noortzyde daeldynghen van Joncheer **Nicolaes Defaes**, van zuuden de kynderen van **Adriaen Zanneken**, ghelest de gheheele hofstede met xj schele parisis tsjaers de heere int **hofmanschip van Amiens** –

Item noch met xxv schele parisis tsjaers vallende altyts te Baefmesse ende met eenen cappoen te middwyntere tsjaers de zelve heere

Ghemeene tvoornoemde iiijde met de weduwe van Andries de Buckere, Heyndrick Streeck ende Jan Wyts

ende dat omme de somme van xxij ponden x schele grooten vlaems – tvoorschreven te betaelen ghereet ghelt metten halme

Iii schele parisis voor eenen gotspenninck

Xij pond parisis voor een hooftcleet omme de huusvrouwe vande vercooper

Zes stoopen wyns van xliiij schele de stoop te betaelen half en half by cooper ende vercooper ende voorts xxj pond parisis te lyfcoope ten laste vande blyvere

De achterstellen vande rente de heere competerende ten laste vande vercooper totten daeghe vande halme twelck de cooper neemt tzyne laste

Ghehalmpt voorts over erve opden xij de september 1592

23 oktober 1592 – Een veestapel als borg – SAP 395 Renten

Frangois Lallynck kent schuldigh tzyne

Loys Makeblyde, present ende cessie accepteerende, de somme van ijc x pond iij schele parisis van landspacht – reste van 1591, metghaders van bamesse 1592, ij xvj pond te betalen in liefste van de voornoemde crediteur –

daerinne verbindende een witte merrie, een oude gryze melckoe een andere roode wit rugghede melckoe, een andere brune melckoe, een ander witgryze koe, een zwart witrugghede veerse van drie jaren, calf draeghende, twee stieren, deene zwart ende dandere zwart blaerde, een rooden

osse ij jaer vutbrynghende, twee groote vercken, deene beer ende dandere een zueghe, metghaders alle zyn goed, present ende toecommende,

de zelve partien oock verbindende in tvulcommen van een acte van condempnatie van de somme van xv pond grooten, te employeren and refectie van de huysinghe daer hy by pachte ghewoont heeft, ende die hy ten ancommende jaer op de landen van de voorseide crediteur zal hebben groeyende – omme rechte

Actum den xxijste octobris 1592

Present Frans Diedeman, burghemesters vervanghende Willem van Beveren, burghemeester

26 oktober 1592 – Ghelein de Coninck koopt een hofstede - Halmen

Ghelein de Coninck

heift ghecocht jeghens **Pieter Plaetevoet filius Willems**,
eene behuude hofstede ligghende inde Hamhouck,
groot van lande twee ghemeten ofte daer ontrent emmers de plecke also die ghelegghen es - de
vier houcken ende de middelwaert - met alle de cathelen groene ende drooghe daerup staende,
daer **Jooris Lammens** eertyden woonde
metten westhende up de **Sint Sixstraet** –
de noortzyde tland van **Octavian de Clerck**,
toosthende de heere –
de zuutende **Jan van Bethlem** –
ghelast met twaelf ponden parisis tsjaers losrente
de penninck xvjde
ten proffyte van **Willem de Snepere** causa uxoris,
ten laste van den coopere ghezondert de achterstellinghen totten daeghe van hedent daermen
betaelt heift omme de somme van achtenveertich ponden parisis tvoorschreven boven
tvoorschreven last,
te betaelen ghereet ghelt met de halm –
xx schel parisis voor godtspenninck,
zeven ponden parisis te lyfcoope –
payement upde voornoemde somme
voorts alle costen van erfvenisse ende de xlste penninghne ten laste vande cooper, -
Ghealmpt voorts over erfve den xxvj ste octobris 1592

9 november 1592 – De Hert – Leverstraat - Halmen

Gillis de Roode heift ghecocht

teghen **Maycken de huusvrouwe van Gheleyn Lammen**

over haere zelve ende als machtich by procuratie over haeren voornoemde man,
blyckende by procuratie sprecialle ende irrevocable ghepasseert voor burchmeesters ende
schepenen vander stede van Poperynghe
in date den vijden novembris 1592 onderteeckent J. Mazeman
Een huus, erfve ende cathelen staende ende ligghende in de **Leverstraete** waer de
voornoemde **Gheleyn Lammen** jeghenwoordigh woont,
zo verre als de voorseyde erfve haer bestreckt tuschen twee levende haeghen
de zelve haeghen medegaende,
streckende van vooren op de zelve straete,
achterwaert totter erfve vande verbrande erfve wylen ghenampt **de Hert** –
de oostzyde de beke, van westen de ganck van de zelve Hert,
zuuver ende onbelast ende dat omme de somme van vertich ponden grooten vlamsch,
te betaelen met een ander huus,
zonder erfve staende upde Casselstraete, up de erfve van de cooper –
ten pryse van tweeentwyntich ponden grooten vlaemsch
ende de reste om de vulle betaelinghe bedraeghende acht ponden grooten,
van baefmesse laetsleden in een jaere,
emmers xiiij degghen daer naer onbegrepen –

v schele grooten voor een godtspenninck,
zes ponden parisis ter lyfcoope,
behoudens dach van betaelinghe payment
dies moet de cooper ende vercooper leveren de act van consente van de ervynghe vande
zelven huuse stande up de voornoemde Casselstraete –
dies es oock besproken dat de vercoopers zullen alleene moghen weeren vuyt den
voornoemde huuse inde leverstraete de koutse inde kamere ende het duvecot, voorts de reste
naeghelvast, moortelvast ende caevelvast ten prouffyte van coopere,
Ghehalmpt voorts over erfve opde nixde novembris 1592 ende moet leveren solderbalcken.

23 november 1592 – 't Kelderken - Halmen

De weduwe **Mahieu de Groote, Michelyn** heift ghecocht
teghen **Christiaen Marquay** ende **Christine** zyne huusvrouwe,
eerst thalf vierendeel vande erfe onder thuus daer nu **Jan Quatghebeur** woont up de
Overdam,
metgaders tvierde inde drie deelen van acht inne tweekhuus,
metgaders ghelycke deel in de groene cathelen,
streckende de voornoemde hofstede ande voorgenoemde straete achterwaert tot in de beke, de
zuutzyde erfve van de coopeghe
Item noch tviiiij inde drie deelen van achte inne tweekhuus metghaders in alle de materialen
ende ghelycke deel inne tcleene huuseken ghenaeemt **'t Kelderken**,
daer nu ter tyt **Jan Bouve ende de wedewe van Danneel Devos** woenen an **Onse Vrouwe
Crucewech**,
ghelast de voornoemde partyen met huerleider advenant inde Overdamsche schult
de heere ende dat omme de somme van thien ponden gooten vlamesch de hoop – te betaelen
twee ponden grooten ghereet ghelt
Ende de reste ter ervachtigheyd
v schele parisis voor een godtspenninck
xxvj pond parisis te lyfcoope
waarmede de coopeghe payment doet metter helft alle ten laste van de blyvere
Ghehalmpt voorts over erfve opde xxijste novembris 1592

2 december 1592 – De kleine moulage – SAP 395 Renten

Christiaen Moeraerd ende Anthoine Courtyl belooven te garandeeren ende costeloos te
indempneeren **Pieter Thooris**
ter cause vanden pacht vande nyeuwe impositien op **tleene moulage** byden voornoemde
Thooris hemlieden overgelaeten voor de somme van cjc lxxj pond parisis over zes maenden
inghecommen den 1ste november laetstleden
actum den ijde december 1592
present Willem Devos vervanghende Diedeman, schepnen

Dood van de hertog van Parma - Pauwel Heindericx

Den hertogh van Parma stierf tot Atrecht, opden 3de december 1592. In sijne plaetse wiertter (by provisie) als gouverneur-generael van 't Nederlandt gestelt Pieter Ernest van Mansfeldt.

 A snippet of a handwritten Dutch document in cursive script. The text is written on aged, slightly stained paper. The visible text includes a date and a reference to a court case.

Ouderhand den 24^{en} Decemr 1592
 In den raede van den hertogen van Parma
 was verordent dat de hertogen van Parma
 den 24^{en} Decemr 1592

Saterdaeghe den xij de december 1592

Anthoine Courtil es gecondempneert te betaelen **Jaques de Pape** ij pond ij schele grooten van coope ende leveringhe van hoppe – gegicht op cedulle gecasseert ende costen

Gasthuisrekening 1592 -

Dit jaar zijn de heren Michel Longhespee, Jacob Merlevede ende Jan Wydts de gasthuismeesters.

In de 'beurse' zat 27 pond en 9 schellingen.

Er waren 14 pachters die hun pacht moesten betalen, er waren 8 'losrenten' en er werden 12 verkopen van bomen of 'elsten' gedaan.

*Een verschil met het voorgaande jaar is de post 'Onfanck van de Wulhuze ende craemen'. De nieuwe pachter van de vernieuwde kramen is **Roelandt Haeghebaert** en hij moet in plaats van de 8 pond van vorig jaar van **Jan Baelde**, 12 pond betalen.*

Over 'Greetken het bastaerdeken' leren we ook iets meer.

De moeder krijgt nog 30 pond om het kind 6 maanden gehouden te hebben maar dan wordt het uitbesteed aan Adryaen Wydts en de notitie in de rekening is hier interessant:

Betaelt Adryaen Wydts over de houdenesse van Greetken, een bastaerdeken, oudt vier jaeren, dyes es vurwaerde dat de voorschreven Adryaen ghehouden es het zelve kyndt te onderhouden van als dat het kyndt **behoest**, tot dat compt ten huwelicke ofte sterft, dus compt voor het contingent vande gasthuuse de somme van 36 pond.

We slaan de houtinkomsten over en gaan dan naar de uitgaven voor de noodzakelijkheden van het gasthuis.

Betaelt Jacques Robillyardt maetzenaere (*metseelaar*) ende dat over zeeker tegheldak verlecht te hebben in het gasthuus, over de gasthuuscaemers ende het werckhuus

Betaelt Clays Michel matzenaer over zeker werck by hem gheden in het huus vanden grooten pacht vande gasthuuze

Betaelt Jacques Willemoot ende Pyerre Ortyvor ende dat van elck vier daeghen en half gewrocht in noodtzakelickrye vande gasthuus

Betaelt Maerten Pladys ende dat over het voeren van twee hondert ryshoude ten behoeve vanden gasthuuze midtsgaders diversche vueren erde gheghaelt omme voortschreven gsthuus

Betaelt Jan Ronckyer over de leverynghe van 48 teghels omme de oven te maecken vande groote pacht van de gasthuuze

Betaelt Jacques Willemoot over de leverynghe van diversche eeken berdt ende reeghels ten behoeve van de gasthuuze

Betaelt Crystyaen Tryoen over het tassen van twee duyst houdts

Betaelt Wilm Rouroy ende dat over de leverynghe van zeeker vercyrzel ten behoeve van de gasthuuse

Betaelt Roelandt Haeghebaerdt ende dat over zeeker yzerenwerck by hem ghemaekt ende gheleverdt omme het gasthuus

Betaelt Clays Michel maetzenaere ende dat over vermaeken van oven midtsgaders de huuszynge rondtsomme te behoeffen van den grooten pacht.

Betaelt Jan Wydts over de leverynghe van drye hondert witte brycken tenbehoeven vande grooten pacht vande gasthuuze

Betaelt Maryn Craeye ende dat over zeeker bryeken by hem ghehaelt omme het gasthuus midtsgaders diversche bonckens ende zille ghehaelt ten behoeve vnden gasthuus schuerre omme den grooten pacht.

Betaelt Jan Wydts over de leverynghe van vier ellen lynwaet omme de zyeke caemerre

Betaelt Pieter de Buzerre ende dat over diversche cuypen ende puellen ghebonden te hebben ende ander werck in noodtzakelichheyd vande gasthuuze

Betaelt Marc van Weeghe over de leverynghe van een hondert plantsoenen ten behoeve van de schuerre van de **grooten pacht**.

Betaelt Jan de Clerck ende Joos van Caeyzeelle ende dat by zeeker acordt ghemaect omme te maecken een nyeuwe schuerre omme den pacht vande gasthuuze

Betaelt Pieter Berten ende dat over de leverynghe van diversche zillen en zydelatten ten behoeve vande schuerre vande grooten pacht.

Betaelt Jan de Moor ende dat over de leverynhge van diversche latten ende reeghels tot ghebruuckvan de myeuwe schuerre omm de den grooten pacht

Betaelt Jan Wydts ende dat over de leverynghe van diversche naeghels ten behoeve van de gasthuusschuerre van de grooten pacht.

Betaelt Maryn Craye over de leverynghe van drye hondert gleys ten behoeve ande gasthuusschuerre ten pryse van 15 pond per hondert

Betaelt Boudewyn Zeynt over de leverynghe van een hondert gleys omme de voorschreven schuere

Betaelt Jacob Talewee over de leverynghe van een hondert ende tneeghentich bondeelt gleyshove omme voorschreven schuerre ten pryse van 15 pond 't hondert

Betaelt François de Haene over de leverynghe van een hondert viertich gleys omme de voornoemde schuerre ten pryse van 12 pond thondert

Betaelt Jacob Merlevede over de leverynghe van een hondert gleys omme de voornoemde schuerre te 15 pond 't hondert

Betaelt Jan Wydts ende dat over de leveringhe van een hondert gleys omme de zyeke caemerre te verooken, midtsgaders de koestalle ende anderre stallynght vande zelve gasthuuze tot 15 pond thondert.

Betaelt de moeder vande gasthuuze ende dat over de leverynghe van 75 gleysschove tot 15 pond 't hondert

Betaelt cristyaen Tryoen ende dat van zes daeghen den deeken ghedient te hebben in het gasthuus te 14 schellingen dachs

Betaelt Pieter Hazebaerd stroydecker ende dat van zes daeghen ghewrocht te hebben an de zyecke caemerre ende om de koestalen midtsgaders de leverynghe van baenderoen ende wyssen

Uutgeven ende betaelinghe ande zuepers ende zyeken vande jaere 1592
--

Betaelt de moeder vande gasthuuze over de alimentatie vande cnaepe van Pieter Thorys ghenaemt Hans, ghebooren van Maestricht ende wasser inne zes maenden ende es ghestorven Betaelt de voornoemde moedere over de almentatie van Alarde de Roodes, cnaepe was ghenaempt ahieu de Mool, ende wasser inne 13 daeghen

Betaelt de voornoemde moedere over de alimentatie van Jan de Guyssoon van Doornike ende wasser inne 18 daeghen

Betaelet de voornoemde moedere over de almentatie van Pyerre Pottyn van St. Venandt ende wasser inne 14 daeghen

Betaelt de voornoemde moedere overde alimentatie van Anthoone Leryek van by Bassee ende wasser ine 18 daeghen

Betaelt de voornoemde moedere over de alimentatie van Bernaerd du Chatteu van Sympool ende wasser inne 20 daeghen

Betaelt de voornoemde moedere over de alimentatie van Pyerre Godyn van by Atrecht ende wasser inne 19 daeghen

Betaelt de moeder vande gasthuuze over de alimentatie van George Del Fleche van Douay ende wasseer ine 18 daeghen

Betaelt de voornoemde moeder over de alimentatie van Antoinette del Fache van Gorgue ende waseer inne 21 daeghen

Betaelt de voornoemde moeder over de alimentatie van Cateleyne Bernykoerdt van Templeuve ende wasser ine 20 daeghen

Betaelt de voornoemende moeder over de alimentatie van Cristoffel Du Buckere van Lannoy ende wasser inne 26 daeghen

Betaelt de voornoemde moeder over de alimentatie van Maryette du ferne van Landercies met twee cleene kynderen ende waeren te saeme inne 28 daeghen

Item betaelt over de therynghe van tmaeken van de voorschreven rekenynghe midtsgaders het onderzoeken van diversche ipootheeken van zeeker renten liggende buuten de cuerre van Poperinghe midtsgaders de vacatye ghedaen in diversche plaetsen omme de zelve renten te onderhooren bedraeghende somme van ...

